

סוכה פרק ראשון סוכה

יה.

עין משפט
נר מצוה

קבו א מיי פ"ה מהלכות
סוכה הלכה כ' טו"ט ע"ב
א"ח סימן תלכ סעיף ג'
קבו ב מיי פ"ז מהל'
שבת הלכה כד
טו"ט ע"ב א"ח סימן שג
סעיף כ"א
קבו ג מיי פ"ז מהל'
טומאת מת הלכה א
סג עשין ל"א
קבו ד ה מיי פ"ד
מהלכות סוכה הל'
ט ט סג עשין ג' טו"ט ע"ב
א"ח סימן תל סעיף ח:

רבינו חננאל (המשך)
גבוי אם יש בין כותל
לכותל ד' אמות פסולה,
לשמונה ד' אמות פסולה
הא פחות מ' כשרה,
וזוהו אחד מן המחיצות
והיא דופן עקומה דקיימא
לן הלכה למשה מסיני
אליבא ד' מאיר. וכוון
שהיא ג' אמות ושליש
מהאי גיסא, וג' אמות
ושליש מהאי גיסא, וסבך
כשר באמצע ח' טפחים
שחן שיעור סוכה, ורואין
כאלו הן שני פסלין (הן)
שחן באמצע היא הסוכה,
ואילו הגדרים והפסלין
מזה הצד מזה הצד
חשיבין כרפנות, ודנין
אותן כאלו כרופן עקומה,
לפיכך היא הסוכה כשרה.
בירושלמי אהו מפורש
בירושלמי ר' לוי בשם
ר' חמא בר' חנינא,
כתיב וסכת על הארץ
את הפרוכת מיכן שהדופן
קרוי סכך, ומיכן שעושיין
דפנות כדבר שמקבל
טומאה, כגון הפרוכת
שהיא דופן, ואפילו דופן
מקצתו עומד ומקצתו
עקום נקרא דופן, וראיה
לה הפרוכת, וכשר הוא.
ומפני מה אמרו ח' אמות
כרופות, וכן המורה וכוונתו
כדי שיכא
פסלין בדוקן באמצע,
ואם יוסיף יפסד החשבון,
שאר יתיה הסכך ד' אמות
פסול, וקיימא לן כשמואל
בבא, דהא סוגיא דשמעתא
כרופות, וכן המורה וכוונתו
בשפודין או בארובות
המטה כענין הזה, בהא
מוקמינן להו, בדופן
עקומה, כבית שפנת
וכשרה המוקפת אכסדרה,
כן סוכה המוקפת בדברים
שאין מסבכין בהן, כגון
השפודין וארובות המטה
וכיוצא בהן. אויר פחות
מג' טפחים בצדדין,
אמרין ללבוז דמי, כדנתן
הרחיק את הסוכה ג'
טפחים מן הדפנות פסולה
אמרין מג' אמות
ללבוז דמי וכשרה. אויר
פחות מג' באמצע, פליגי
בהו ב' ר' אחא ורבינא, חד
אמר יש ללבוז באמצע
גמר לה מקורה ג' א'
שחן שחן קורות אחת
יוצאה מכותל זה ואחת
מכותל זה, ורבינא נוגעת
זו אל זו, אם יש ביניהן
פחות פחות מג' טפחים
אין צריך להביא קורה
אחרת, דאמרין דפחות
מג' ללבוז דמי, שלשה
צריך להביא קורה אחרת
עליהם, לטתום הפתוח
שביניהן, והחלוק דוחה
שאני קורה דמרבנן היא,
אבל סוכה שהיא מן
התורה לא אמרין בה
לבוז באמצע. דנתן ארובה
בתוך הבית ובה פותח
טומאה בבית כנגד
פניה, וטומאה כנגד

אין לבד באמצע. היינו למעלה דפנות מכשירין לעיל (דף יז).
קנה קנה פחות מג' ומקורת מצוי פריך שפיר דהיינו נמי
למעלה ופריך זין למחן דלמך פ"ק דעירובין (דף יז): קורה משום
היכרא זין למחן דלמך משום מחיצה ו"ח"א חס אין ללבוז בלמעט א"כ
ללמך מרובה מחמתה תיפסל עד
שמהא מכוסה יפה ומעובה מנין בית
שלא יהא זב נקב לאו פרכה היא
דהכל מיירי כשהאזיר מהלך על פני
כולה וצסיכך נחלקו לשנים והא דאין
סכך פסול פוסל צפחות מארבעה
ואע"ג דאין ללבוז בלמעט לא דמי
לאזיר דהא מה נפשך יתר משלשה
הרי ילא מתורת ללבוז ואפילו הכי
אינו פוסל לפי שאינו חסוד להיות
חוץ ומפסיק צינתיים:

אין בארובה פותח טפח טומאה
בבית כנגד ארובה טהור
טומאה כנגד ארובה כל הבית כולו
טהור. צסיפא גרסינן כי רישא
וצדדים אחרים יש צינייהם חילוק
במסקת אהליות פרכ' והכל לא מיימי
לה כולה שדך הגמרא לקרר משניות
של סדר טהרות:

סיבך על גבי אכסדרה שיש לה
פצימין. צמשתנו פירש
צקונטרס (לעיל דף יז). חלך המוקפת
אכסדרה חלך זו מוקפת צמיס
ופתוחים לה סביב משלש רוחות ולפני
הצמיס עשוין לאכסדרות סביב לג'
ר' חמא בר' חנינא,
כתיב וסכת על הארץ
את הפרוכת מיכן שהדופן
קרוי סכך, ומיכן שעושיין
דפנות כדבר שמקבל
טומאה, כגון הפרוכת
שהיא דופן, ואפילו דופן
מקצתו עומד ומקצתו
עקום נקרא דופן, וראיה
לה הפרוכת, וכשר הוא.
ומפני מה אמרו ח' אמות
כרופות, וכן המורה וכוונתו
כדי שיכא
פסלין בדוקן באמצע,
ואם יוסיף יפסד החשבון,
שאר יתיה הסכך ד' אמות
פסול, וקיימא לן כשמואל
בבא, דהא סוגיא דשמעתא
כרופות, וכן המורה וכוונתו
בשפודין או בארובות
המטה כענין הזה, בהא
מוקמינן להו, בדופן
עקומה, כבית שפנת
וכשרה המוקפת אכסדרה,
כן סוכה המוקפת בדברים
שאין מסבכין בהן, כגון
השפודין וארובות המטה
וכיוצא בהן. אויר פחות
מג' טפחים בצדדין,
אמרין ללבוז דמי, כדנתן
הרחיק את הסוכה ג'
טפחים מן הדפנות פסולה
אמרין מג' אמות
ללבוז דמי וכשרה. אויר
פחות מג' באמצע, פליגי
בהו ב' ר' אחא ורבינא, חד
אמר יש ללבוז באמצע
גמר לה מקורה ג' א'
שחן שחן קורות אחת
יוצאה מכותל זה ואחת
מכותל זה, ורבינא נוגעת
זו אל זו, אם יש ביניהן
פחות פחות מג' טפחים
אין צריך להביא קורה
אחרת, דאמרין דפחות
מג' ללבוז דמי, שלשה
צריך להביא קורה אחרת
עליהם, לטתום הפתוח
שביניהן, והחלוק דוחה
שאני קורה דמרבנן היא,
אבל סוכה שהיא מן
התורה לא אמרין בה
לבוז באמצע. דנתן ארובה
בתוך הבית ובה פותח
טומאה בבית כנגד
פניה, וטומאה כנגד

זכון ואשים זכון ד' נמי קאי: אמאי כשרה. ככל אחת מהנקרים
שיש שיעור לפסל היכא דליכא למישרייה צדופן עקומה וזו כולה
מנובללת זכון ואם גדולה היא אומם שחון לארבע אמות פסולות
זה: שאין זה אלא שמונה אמות מלומאום. לא פחות ולא יותר
שהן ארבעים ושמונה טפחים וכגון
שהחמיל זה מנ' לדידה דיהב נטר
כרישא והדר פסל ונטר ופסל ונטר
ופסל מהאי גיסא ח' טפחים
הרי סיכך עד אלמענה וחוזר ומתחיל
מלמדה השני ועושה כמו כן והוה להו
שני פסלים בלמעט דליכא הכשר
סוכה והרי ח' טפחים הן הלכך
כשרה על ידי אותן שני פסלים ותחת
הנקרים לא יישן והסוכה אינה נפסלת
זכון דלמרי' דופן עקומה עד הפסלים
האלמנעים דהא פחות מארבע אמות
הוא. ו"ח"א צנכרס ופסלים הפחותים
מד' לא מתכשרא צנכרס האלמנעים
דזימנין דליכא הכשר סוכה ולרבי
מאיר דלמך חף צשאין זכון ארבעה
אין מסככין זכון היכי מתכשר צשיס
זין נטר לנטר כמלא נטר ההיא) כולה
כשרה וזקן תחת הנקרים דהא ליכא
ד' דמקום אחד והיכא פסיל ר' מאיר
היכא דליכא תרתי צצדדין דקסצר
שני נקרים מנטרפים לארבעה: הוי
מיעוט. וכשרה ללא שיעור אויר יש
ולא שיעור סכך פסול יש: צמוכה
קטנה. שיעור מלומאום: צקניס הוי
מיעוט. דלמרינא ללבוז ואין כאן
אזיר: צשפודין לא הוי מיעוט. ורף
על צב דלא מזה ולא מזה יש שיעור
לפסול מיהו כיון דליכא ג' טפחים
צצדדין דנפקי מהכשר סוכה חשיבי
צאפי נפשייהו ולא מנטרפין צדה
לאשלומה לשיעורא וליתיה לשיעורא
דסוכה: וסני מילי. לאזיר פחות מג'
ללבוז ואינו פוסל צמוכה: (ג) מן האד.
דלמרינא הוי הוא ללבוז מן הדופן:
צאמע. אזיר צפחות מג' שלא
כסמונ' לדופן: קורה היואלה. להמיר
המזוי ונתונה על רוח פתח המזוי
מכותל לכותל וזו אינה מוגעת לשני
התלים: וכן צ' קורות כו'. ועל כרחק
בלמעט אזיר פחות מג' שלא צסמונ'
לדופן: שאני קורה. דכל איסור
טלטול מצוי והלכות עירוב דרבנן הוא
דמלאורייתא לא צעי מיקון הלכך
הקילו זה הכי דהא אסרו והס המזוי
אלל סוכה דלוריייתא אי לא קיס לן
ללבוז בלמעט הלכה למשה מסיני לא
מניין לאכשורה: ארובה. צגג היא:
כנגד ארובה טהור. כלים שמתמיה
טהורים שאינו אהל) המנ אלמא אין
ללבוז בלמעט למיהו כוליה כסמוס:

הגהות הב"ח
(א) נג' אמר רב הונא
וכי' אלא שמה אמת
מלומאום: (ב) רש"י ד"ה
מן הלך. ר"ב ס"א ה"מ
מן הצד הוא דאמרין
כשמיעט לאזיר הוי
מיעוט דאזיר הנשאר
אמרין ביה ללבוז מן
הצד אבל אם יש אזיר
ג' באמצע ומיעט עד
פחות פליגי ביה אי
הוי מיעוט:

מוסף רש"י
ומודה רבי מאיר. זין
שיס כזון ארבעה זין שאין
זכון ארבעה (ועל ד"ה)
שמונה פסל ביניהו
פסולות גזון ויקב דהוא
סכך כשר, וסני נמי מני'
למיעוט ומודה ר' יהודה
כזכין ללמך זכון ארבעה
דפסולין, שאם יש זין נטר
לנטר כו', והא דנקט
ר' מאיר רבותא היא,
דלמך ד' מאיר דלממיר
מודה בלא (סו). וארובה
הכשר סוכה באמצע
לדי היכי נטר ופסל עד
אלמענה מהאי גיסא וחוזר
ומתחיל מלמדה השני וטעון
נטר מחילה ואחר
פסל מנו כן עד אלמענה,
הוי להו שני פסלים
בלמעט וזן של סוכה,
טפחים ורישא הכשר סוכה,
ונקרים שבה לא פסלי לה.
דלמרינא דופן עקומה עד
הפסלים האלמנעים (סו).
צחנתא. חילוק דבב
נהרא. דבב שס הנהר
(ע"ז סו). דרדיפיה מיא.
כנה מקלחין, דלדיב' צ'
לע"ז (סו). דלא טמאה
טינייהו דג טהור.
קרקעית של אהו הנהר
אין מגדל דגיס עומדי
(סו). סיכך על גבי
אכסדרה שיש לה
פצימין. שתי דפנות
שיס לה כהלכה לארובה
ועושה כמזוי, וצדופן
שלישית וצניעות קטנות
עמודים לקרי חויות יש
להם טפח (שבוין צב). א':
עמודין קטנות מלומאום
פחות מג' (צב, צג).

רבינו חננאל

מודה ר' מאיר שאם יש
בין נטר לנטר כמלא
נטר שמונה פסל ביניהו
וכשרה, ומודה ר' יהודה
שאם נתן עליה נטר.
שרוב ד' טפחים כשרה.
כשלמא לרב דאמר לעולם
טפחים פסולה קשיא.
ומיהו רב הונא בריה דרב
יהושע אליבא דשמואל,
הא בהא מנתי' בסוכה
שאין בה אלא ח' אמות על
ח' אמות מצומצמות שחן
ארבעים ושמונה טפחים
היא, וכגון דמסכך בה דרב
ופסל ונטר ופסל מהאי
גיסא, ונטר ופסל ונטר
ופסל מהאי גיסא דהוה להו
שני פסלין באמצע, שיעור
שני פסלין ח' טפחים,
וכל פסל הוא סכך כשר,
והנטר הוא סכך פסול,
הוא פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה. סכך כשר באמצע ח' טפחים שחן אמה ושליש, ושליש אמות
הוא פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה. סכך כשר באמצע ח' טפחים שחן אמה ושליש, ושליש אמות
הוא פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה. סכך כשר באמצע ח' טפחים שחן אמה ושליש, ושליש אמות

כו', ואם אמרין ללבוז באמצע למה הבית טהור הלא מהאיל על הטומאה, אלא שמה מנייה אין דין
ללבוז באמצע. ורבי שאני הלכות טומאה דהכי גמירי. אהמך סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין
כשרה, פירי לחיים, ושאיין לה פצימין, אלא כותליה בתים אחרים, אבי אמר כשרה,

כשרה, ואם אמרין ללבוז באמצע למה הבית טהור הלא מהאיל על הטומאה, אלא שמה מנייה אין דין
ללבוז באמצע. ורבי שאני הלכות טומאה דהכי גמירי. אהמך סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין
כשרה, פירי לחיים, ושאיין לה פצימין, אלא כותליה בתים אחרים, אבי אמר כשרה,